

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/108/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217217269
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217217269.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobkyne: Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, konajúca prostredníctvom Sociálnej poisťovne pobočka Trnava, so sídlom V. Clementisa 24/A, 917 22 Trnava, proti žalovanému: C. U., nar. XX.X.XXXX, bytom H. T., zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Borsosová & JUDr. Ing. Vajliková, s.r.o., so sídlom Ulica biskupa Királyja 6, 945 01 Komárno, IČO: 47 251 395, o zaplatenie sumy 3.566 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 12. februára 2018 č.k. 8C/45/2017-56, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 3.566 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami čl. 8, § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, § 154, § 186 ods. 2, § 215 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 2 písm. e), f), § 5 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

1.2. Z nepopretého skutkového tvrdenia žalobkyne mal preukázané, že došlo k spáchaniu prečinu ublíženia na zdraví, ktorý spôsobil žalovaný. Z potvrdenia o nemocenských dávkach vyplatených za obdobie od 11.12.2015 do 23.10.2016 zistil, že žalobkyňa vyplatila poškodenej R.a dávkach nemocenského poistenia sumu 3.566 eur s tým, že podporné obdobie sa končilo 17.09.2016, PN trvala do 23.10.2016 bez nároku na nemocenské dávky.

1.3. Nepovažoval za dôvodnú obranu žalovaného opierajúcu sa o ustanovenia § 795 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že tieto ustanovenia sú vyjadrením vzájomného záväzkového vzťahu na základe ktorého má poisťovateľ právo na poistné a poistený (v zmysle § 797 ods. 1 OZ) má za splnenia ďalších predpokladov právo na poistné plnenie. Konštatoval, že žalovaný bol vodičom motorového vozidla, ktoré mu nepatrilo a preto na jeho osobu nie je možné hľadieť ako na osobu poisteného, poisteným bol P., IČO: 41 257 243.

1.4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, keďže žalobkyňa v konaní plne úspešnou stranou sporu. Uviedol, že o výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník tohto súdu v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.1. Žalovaný podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na opätovné konanie alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne ako nedôvodnú. Dôvodil, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci. Navyše považoval napadnutý rozsudok za zmätočný, nepreskúmateľný a arbitrárny.

2.2. Poukázal na skutočnosť, že už v odpore namietal svoju pasívnu legitimáciu v tomto konaní, nakoľko motorové vozidlo, s ktorým bol účastníkom dopravnej nehody, malo zákonné poistenie Obchodnej poisťovacej a zaistovacej spoločnosti R. a.s., pričom vlastník motorového vozidla riadne a včas poistnú udalosť nahlásil poisťovni, čím vznikla poisťovni povinnosť plniť. Keďže poisťovňa medzičasom zanikla povinnosť plniť vznikla z poistného garančného fondu Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Tvrdil, že poškodenej R. M. bola škoda uhradená.

2.3. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dokazovanie výsluchom vlastníka motorového vozidla k preukázaniu tvrdenia, že motorové vozidlo, bolo používané na pracovné účely pre potreby jeho zamestnávateľa, a výsluchom svedkýň Q. a M., pričom stroho zdôvodnil len zamietnutie návrhu na výsluch M. Q. a P. V., zamietnutie návrhu na výsluch poškodenej M. nezdôvodnil.

2.4. S poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. tvrdil, že ako vodič motorového vozidla nebol a nie je v procesnom postavení poškodeného, a tak, ako si svoj nárok voči poisťovni uplatnila poškodená mala a má možnosť si tento nárok uplatniť aj žalobkyňa.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného vyjadrila písomne. Uviedla, že súd prvej inštancie danú vec správne skutkovo aj právne posúdil a s jeho postojom sa stotožňuje. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. S poukazom na skutkové okolnosti vyplývajúce zo žaloby tvrdila, že škodu jej nespôsobil komerčná poisťovňa, ani vlastník vozidla, ale žalovaný svojím protiprávnym konaním. Preto sa voči nemu oprávnene domáha náhrady škody.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Žalovaný v odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v nepreskúmateľnosti, zmätočnosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto, predtým ako preskúmal napadnutý rozsudok, skúmal, či súd prvej inštancie konanie zaťažil namietanou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania vymedzená v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Ide o pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nespadá pod ostatné odvolacie dôvody, ale len za predpokladu, že mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Požiadavky na riadne zdôvodnenie rozsudku súdu stanovuje ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa neho v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej novej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť

tieto zistenia vyvedené. V danej veci súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku stručne uviedol, čoho sa žalobkyňa domáhala a z akých dôvodov. Uviedol, ako sa k veci vyjadril žalovaný. Vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V rámci právneho posúdenia citoval ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých vec právne posúdil. Odvolací súd nezistil namietanú vadu konania, pre ktorú by bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, preto pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7.1. V predmetnej veci sa žalobkyňa podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení domáhala voči žalovanému zaplata sumy 3.566 eur, ako náhrady škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok. Žalovaný tvrdil, že nie je pasívne legitimovaný s poukazom na skutočnosť, že vozidlo bolo zákonne poistené a jeho vlastníkom bol P., ktorý poisťňu udalosť poisťovni oznámil. Preto mu vzniklo zákonné právo podľa § 795 až 799 Občianskeho zákonníka, aby poisťovňa za neho uhradila škodu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

7.2. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16. februára 2017 č.k. 3T/148/2016 uznaný vinným spáchania prečinu ublíženia na zdraví, ktorého sa dopustil pri dopravnej nehode dňa 11.12.2015 voči poškodenej Q. M.. Žalobkyňa v období od 21.12.2015 do 23.10.2016 vyplatila poškodenej dávky nemocenského poistenia vo výške 3.566 eur. Výzvou zo dňa 14.03.2017 žalobkyňa vyzvala žalovaného na dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť dávky poskytnuté z nemocenského poistenia v žalovanej výške v lehote do 15 dní odo dňa jej doručenia. Žalovaný uplatnený nárok dobrovoľne nespĺnil.

8. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

9. Odvolací preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom z vykonaného dokazovania vyvodil i správny právny záver. Súd prvej inštancie v danej veci považoval za rozhodujúce, že žalobkyňa vznikla výplatou nemocenských dávok škoda v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného. Na základe uvedeného dospel k záveru, že je daná zodpovednosť žalovaného za škodu vzniknutú uhradením dávok nemocenského poistenia poškodenej Q.. nepovažuje za potrebné opakovať, a na tieto dôvody ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodáva, že právo žalobkyne na náhradu škody voči tretím osobám podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. vzniká výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Iba v prípade, že škodca bol pre prípad svojej zodpovednosti poistený, toto právo môže smerovať aj voči jeho poisťovateľovi (§ 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z.). Žiadne zákonné ustanovenie však nestanovuje poškodenej povinnosť uplatniť nárok výlučne proti poisťovni. Navyše z vyjadrení žalovaného jednoznačne vyplýva, že poisteným nebol. Potom bol na mieste záver súdu prvej inštancie, že za uplatnenú škodu zodpovedá žalovaný, ktorý svojim zavineným protiprávnym konaním spôsobil žalobkyňu škodu výplatou dávok nemocenského poistenia poškodenej.

11.1. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní. Žalovaný v odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v nepreskúmateľnosti, zmätočnosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku, z ktorou sa odvolací súd vypořiadal v bode 5.

11.2. Podstatou odvolania žalovaného bolo opakované namietanie jeho pasívnej vecnej legitimácie s poukazom na skutočnosť, že motorové vozidlo, s ktorým bol účastníkom dopravnej nehody, malo uzatvorené zákonné poistenie. S uvedenou námietkou sa odvolací súd z dôvodov uvedených v bode 10. nestotožnil. Dodáva, že vecná legitimácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Strana sporu, ktorá o sebe tvrdí, že je nositeľom práva má aktívnu legitimáciu, a pasívnu legitimáciu má strana sporu, ktorá je nositeľom povinnosti (záväzku). Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom povinnosti. Ak sa

to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil. V danej veci bol žalovaný nesporne nositeľom povinnosti nahradiť žalobkyni škodu, ktorá jej vznikla vyplatením dávok nemocenského poistenia v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Skutočnosť, že motorové vozidlo, ktorým žalovaný zavinil dopravnú nehodu a s tým súvisiacu škodu, bolo poistené, nebola pre nárok žalobkyne právne významná. Žalobkyňa svoj nárok uplatnila podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a preukázala splnenie všetkých predpokladov. Žalovaný nepopieral svoje zavinené protiprávne konanie ani vznik škody, namietal len svoju pasívnu vecnú legitímáciu, ktorá však aj podľa názoru odvolacieho súdu daná je. Žalovaný sa svojej zodpovednosti nemohol zbaviť poukázaním na existenciu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, s ktorým zavinil dopravnú nehodu, poukázaním na oznámenie poistnej udalosti vlastníkom motorového vozidla, ani poukázaním na iné plnenie poisťovne, resp. Slovenskej kancelárie poisťovateľov z oznámenej poistnej udalosti.

11.2. Námietku žalovaného voči nevykonanému navrhnutému dokazovaniu odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Výsluch vlastníka vozidla a výsluch poškodenej, či jej pomocníčky, by žalovaného jeho zodpovednosti nezbavili, keďže jeho zodpovednosť vyplýva priamo zo zákona (§ 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.). Preto bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý návrhy na vykonanie uvedeného dokazovania, s poukazom a hospodárnosť konania, zamietol.

11.3. Tvrdenie žalovaného, že ako vodič motorového vozidla nemá postavenie poškodeného podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., preto žalobkyňa mala možnosť uplatniť si svoj nárok voči poisťovni, bolo z hľadiska uplatneného nároku bez významu. Žalobkyňa bola oprávnená uplatniť si svoj nárok voči subjektu, ktorý škodu spôsobil, a tak aj urobila, keďže týmto subjektom bezo sporu bol žalovaný. Takýto postup žalobkyne považuje odvolací súd za plne legitímny a požívajúci súdnu ochranu.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému rozsahu 100 % z dôvodu, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).